

*De 5 belangrijkste punten die genoemd zijn vanuit de workshop
'Procesbeschrijving' van het Expertteam Versterking*

CONCEPT

Het Expertteam Versterking richt zich grofweg op 3 sporen: kwaliteit (in de vorm van een leidraad met een beschrijving van typische Groningse kwaliteiten op mesoniveau), proces (procesbeschrijving van een dorps- en stadsvernieuwing) en financiën (de kosten van de totale aanpak van de dorps- en stadsvernieuwing).

Op 9 februari 2018 is er een workshop van het Expertteam Versterking geweest ten behoeve van het maken van een procesbeschrijving om binnen relatief beperkte tijd samen met bewoners, corporaties, ondernemers en maatschappelijke organisaties te komen tot een breed gedragen integrale visie voor dorps- en stadsvernieuwing.

Ondanks de grote inzet van veel betrokken partijen, kwamen tijdens deze workshop de nodige knelpunten naar voren, zoals het proces van versterking nu verloopt. Daarnaast werden ook positieve constatering gedaan, zoals bijvoorbeeld dat er al veel informatie is uitgewerkt en dat de bewonersbegeleiders prima werk verrichten.

Om echt stappen te kunnen maken, waarbij de mensen in het aardbevingsgebied vertrouwen krijgen in de toekomst en voor de regio perspectief komt, moeten een aantal belangrijke punten verbeterd worden.

Deze zijn:

1. Het zorgdragen voor een financiële arrangement

Er moet een publieke financiering komen. Denk hierbij aan constructies zoals het ISV. Dit zou in een GR-constructie kunnen, welke niet bij de provincie neergelegd moet worden. Het gaat hierbij niet alleen om geld voor versterking, maar ook voor comfort (woningen die voldoen aan de eisen van nu) en perspectief (duurzaamheid, verbetering openbare ruimte, etc.). Dit houdt dus meer in dan alleen geld van de NAM.

Mogelijke oplossing:

- Het instellen van een fonds in de vorm van een GR-constructie, waarbij er niet alleen financiën zijn voor de versterking, maar ook voor het 'comfort' en perspectief.

2. Het vastklikken van de NPR gedurende een langere periode / toepassing norm

Er moet voorspelbaarheid zijn. De verschillende normen zorgen voor onduidelijkheid, verschillende aanpak bij dezelfde soorten woningen, en het vertraagt het versterkingsproces. Bij de versterking gaat men nu uit van het 'near-collapse' scenario, terwijl het voor bewoners veel beter zijn om toekomstige schade aan huizen te minimaliseren (het 'damage limitation'-scenario uit de NPR/eurocode toepassen). De consequenties hiervan zijn wel een zwaardere versterking.

Een vraag die verder speelt is wanneer er afgeweken mag worden van het veiligheidsrisico van 10^{-5} .

Mogelijke oplossingen:

- Het vastklikken van de NPR voor periode van 2 jaar.
- Huizen moeten versterkt worden op het damage-limitation-scenario vanuit de NPR.

3. Van privaat naar publiek, rollen en verantwoordelijkheden

De rijksoverheid moet net zoals bij het schadeprotocol de verantwoordelijkheid van de NAM overnemen.

Er moet grip komen op de planning, op de diverse partijen. De gemeenteraad moet meer in stelling gebracht worden. Zij bepalen de route.

- Welke rol en verantwoordelijkheden moeten rijk, provincie en gemeente hebben in publieke aanpak?
  - Wie beheert het financiële gedeelte (fonds)?
  - Wie neemt de regie over de operatie?
  - Wie voert de operatie uit?
- Hoe gaan we om met aanbestedingseisen in een publieke aanpak?

Mogelijke oplossingen:

- Het rijk neemt net zoals bij het schadeprotocol de verantwoordelijkheid van de NAM over voor de (financiering van de) versterkingsoperatie.
  - De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de route van de stads- en dorpsvernieuwingsaanpak, waar de versterking onderdeel van uitmaakt.
  - De NCG blijft verantwoordelijk voor de versterkingsoperatie.
4. Visies moeten rekening houden met de kwaliteitsvraag (voor de diverse gebieden) en visies moeten rekening houden met gebieden met veel particulier bezit
Zorgen voor een toekomstperspectief versus de veiligheid van bewoners.
Er is te weinig en pas laat inzicht in omvang van de versterkingsopgave voor het maken van integrale plannen voor het collectief en het individu.
- Mogelijke oplossingen:
- Het ontwikkelen van visies, plannen op regionaal niveau, gemeentelijk niveau, dorpsniveau en straatniveau en pandniveau inclusief een leidraad met een beschrijving van de typisch Groningse kwaliteiten.
  - Het verleiden van particuliere eigenaren door perspectief, inclusief het comfort van een woning van deze tijd, te bieden (financieel en regelingen, zoals een garantieregeling voor de verkoopbaarheid van hun huizen)
5. Doorlooptijd van Inspectie en Engineering moet omlaag.
Er moet ook een expert judgement-systeem komen voor vrijstaande woningen, en niet alleen voor rijtjeswoningen. Alleen het kunnen toepassen van de NLTH-methode werkt zeer vertragend. Het proces moet nog meer gestandaardiseerd worden.
Er zijn zorgen of er voldoende marktcapaciteit is om de tijdlijnen te halen.
- Mogelijke oplossingen:
- Het laten ontwikkelen van een expert-judgement-systeem voor vrijstaande woningen door marktpartijen.
  - Het standaardiseren van het Inspectie- en engineeringproces (i.p.v. berekeningen per pand), en het loslaten van de NLTH-methode, waardoor Nederlandse ingenieursbureaus zelf aan huizen kunnen rekenen.
  - NCG opdracht geven om te onderzoeken naar de beschikbare marktcapaciteit en dit af te stemmen op de tijdlijnen.